

Llei de prevenció i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis

Olga Lanau

Directora general de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments

Després d'un llarg procés de reflexió interna, d'elaboració de l'avantprojecte i de diàleg i de discussió per arribar a tenir la millor regulació possible, ja tenim la Llei de prevenció i seguretat en matèria d'incendis.

Aquest és un projecte que es va encetar ara fa uns tres anys i que és el primer d'aquestes característiques a l'Estat espanyol. La realitat social i el desenvolupament dels últims anys han permès evolucionar positivament en molts aspectes industrials, urbanístics, tecnològics, d'infraestructures, etc. Aquesta evolució, amb elements positius indubtables, té, a la vegada, una característica també evident, els factors de risc per a la població, els béns o el medi ambient.

La nostra societat ha de ser cada cop més conscient que és imprescindible conèixer i gestionar els riscos associats a aquest desenvolupament i, entre aquests, hi ha el risc d'incendi, que es presenta en diversos contextos, que té orígens diversos i que sovint té efectes devastadors, com malauradament hem pogut constatar aquest estiu.

Aquesta norma s'insereix en un context normatiu ampli i complex, amb normes tan significatives com l'Estatut d'autonomia de Catalunya; lleis i decrets estatals que regulen elements importants en relació amb els incendis, com ara el Codi tècnic de l'edificació, la Llei d'indústria, la Llei d'ordenació de l'edificació, el Reglament de seguretat contra incendis en els establiments industrials, el Reglament de les

Aquesta norma clarifica el procediment que ha de permetre assolir els objectius en matèria de prevenció i seguretat en cas d'incendi

Foto: Jordi Garcia/Bombers de la Generalitat

instal·lacions de protecció contra incendis, i també lleis i reglaments catalans, com la Llei de regulació dels serveis de prevenció, extinció d'incendis i salvaments, la Llei de protecció civil, el Decret sobre condicionants urbanístics i de protecció contra incendis en els edificis, etc.

Però l'origen i, a la vegada, la raó per la qual es posa en marxa aquesta norma és la clarificació del procediment que ha de permetre assolir els objectius en matèria de prevenció i seguretat en cas d'incendi. Fins ara existia una llei, la Llei d'intervenció integral de l'Administració ambiental, que establia un únic procés per realitzar aquesta acció preventiva i de seguretat. Ara, però, s'ha aprovat una nova normativa ambiental que, a més de recollir totes les qüestions pròpiament dites en relació amb la matèria, desvincula el control de la prevenció i seguretat en cas d'incendis del control ambiental.

Calia, doncs, trobar un nou marc legal que regulés i ordenés les actuacions que s'havien de seguir, i és aquesta llei la que determina aquest marc procedimental.

Objectius i contingut bàsic de la Llei

Aquesta norma amb rang de llei desenvolupa fonamentalment els continguts següents:

Determinar la distribució de competències en relació amb la prevenció i la seguretat en matèria d'incendis. L'Estatut d'autonomia ha configurat una distribució competencial en la que tant l'Administració municipal com la de la Generalitat de Catalunya tenen competències en la matèria. Per tant, era imprescindible delimitar i explicitar l'abast de la competència de cadascuna de les administracions competents, per tal de donar seguretat jurídica a tota la ciutadania i agents que intervenen en aquest tipus de procés.

Així, s'estableix que l'Administració de la Generalitat és la competent per:

- Dissenyar el sistema de prevenció i seguretat en matèria d'incendis a Catalunya.
- Desenvolupar normativament el sistema de prevenció i seguretat en matèria d'incendis.
- Dur a terme la intervenció administrativa que, d'acord amb aquesta Llei i la resta de normativa en matèria d'incendis i seguretat pública, correspon a l'Administració de la Generalitat de Catalunya.
- Autoritzar i controlar les entitats col·laboradores de l'Administració en l'àmbit de la prevenció i la seguretat en matèria d'incendis.
- Supervisar el sistema de prevenció i seguretat en matèria d'incendis.

D'altra banda, es regula el contingut de la competència de prevenció d'incendis i de verificació de les condicions de seguretat dels municipis tenint en compte que, en determinades instal·lacions, infraestructures i edificis, la competència del control preventiu i de verificació es reserva a l'Administració de la Generalitat, que l'exerceix a través del departament competent en matèria de prevenció i extinció d'incendis i, en conseqüència, a través, fonamentalment, del cos de bombers de la Generalitat de Catalunya.

Determinar les normes que regulen les condicions de seguretat en cas d'incendi, un sistema normatiu propi. Per fer-ho, s'estableixen tres mecanismes diferenciats:

- Els reglaments tècnics, de compliment obligat, que tenen com a finalitat establir les condicions de seguretat.
- Les instruccions tècniques de treball que, també amb caràcter reglamentari, són molt més detallades que els reglaments.
- I, finalment, les guies tècniques de referència que, sense tenir un caràcter normatiu, tenen per objecte donar criteris interpretatius i, per tant, són eines que han de facilitar la tasca de tots els professionals d'aquest entorn.

Determinar el règim d'intervenció administrativa. Aquesta intervenció ocupa una bona part de l'articulat de la Llei i estableix tres fases diferenciades: en primer lloc, el control preventiu en la fase de projecte; en segon lloc, la verificació de les condicions de seguretat en el moment immediatament anterior a l'inici d'una activitat o a la posada en funcionament d'un establiment o infraestructura, i, en tercer lloc, el control posterior.

La norma ha previst un sistema d'intervenció a posteriori, un cop iniciada l'activitat, que ha de permetre controlar el compliment habitual de la normativa en matèria de seguretat contra incendis

Especialment innovador és el control posterior: la norma ha previst un sistema d'intervenció a *posteriori*, un cop iniciada l'activitat, que ha de permetre controlar el compliment habitual de la normativa en matèria de seguretat contra incendis. Per fer-ho, s'ha instituit un règim d'inspecció que permet desenvolupar una tasca de control amb un doble objectiu: d'una banda, per sensibilitzar de la necessitat de complir amb la normativa de seguretat en cas d'incendi, i, de l'altra, per garantir una situació administrativa eficaç en la detecció i la intervenció dels casos d'incompliment. Com no podia ser d'altra manera, aquest règim d'inspecció va acompanyat també d'un règim sancionador específic, i tant en les inspeccions com en les possibles sancions s'ha regulat de manera detallada qui pot fer les inspeccions, com en seran les actes, els drets i els deures dels particulars, el règim de correcció dels incompliments i les possibles mesures cautelars que caldrà adoptar, així com les faltes i les sancions derivades.

D'altra banda, es regula també la possibilitat de **participació de les entitats col·laboradores** de l'Administració en l'àmbit de la prevenció i la seguretat en matèria d'incendis. Se'n reconeix el paper però se n'acota la possible col·laboració, atès que poden realitzar tasques en les fases de control preventiu i verificació de les condicions, però no en el règim d'inspecció. També es regula un règim transitori per a les entitats que fins ara havien col·laborat en aquest àmbit en els procediments d'autorització establerts a través de la Llei d'intervenció ambiental.

Es difícil entrar en més detall sobre la Llei sense reproduir exactament el seu contingut, però abans de finalitzar voldria fer un esment especial al que la Llei regula en l'inici: l'àmbit d'aplicació i el principi bàsic de la prevenció i la seguretat en matèria d'incendis.

La norma ha d'aplicar-se en tots els establiments, les activitats, les infraestructures i els edificis situats en el territori de Catalunya que puguin generar una situació de risc

Foto: Josep Maria Masachs/Bombers de la Generalitat

Atès que la Llei té per objectiu configurar un sistema que permeti garantir uns nivells elevats de seguretat a Catalunya, la norma és d'aplicació a tots els establiments, les activitats, les infraestructures i els edificis situats en el territori de Catalunya que puguin generar una situació de risc. Per tant, no és important qui la promou o si la iniciativa és pública o privada; tothom hem de complir amb el que la norma determina i, per tant, totes les activitats abans esmentades requereixen els controls establerts.

Però, d'altra banda, deia que és important parlar del principi bàsic: la responsabilitat. La prevenció i la seguretat en matèria d'incendis no són només multidisciplinàries, sinó que incumbeixen a tota la població, a totes les entitats públiques i privades i a totes les administracions amb competències en aquesta matèria, i aquesta matèria tan específica és responsabilitat de tots aquells agents que, d'una manera o altra, intervenen en el procés de legalització i explotació d'aquestes activitats. Només amb l'assumpció d'aquesta responsabilitat aconseguirem de veritat minimitzar els riscos previs i posteriors en cas d'incendi.

